

Reykjavík 25. maí 2020

Efni: Frumvarp um breytingu á lögum um gjaldþrotaskipti o.fl., nr. 21/1991 (aðgerðir gegn kennitölflakki).

Samtök atvinnulífsins og Alþýðusamband Íslands („samtökin“) skiluðu sameiginlegri umsögn um drög að frumvarpi til breytinga á lögum um gjaldþrotaskipti o.fl. nr. 21/1991 (aðgerðir gegn kennitölflakki) hinn 5. mars.

Samtökin fagna frumvarpinu sem felur í sér tímamótaskref í að stemma stigu við kennitölflakki og annarri misnotkun á hlutafélagiforminu. Unnt verður að stöðva kennitölflakkara og aðra vanhæfa einstaklinga frá því að halda áfram að valda samfélaginu tjóni með skjótvirkum hætti. Úrræðaleysi á því hefur verið ein meginástæða þess að ekki hefur náðst viðunandi árangur í að sporna gegn kennitölflakki að mati samtakanna. Með frumvarpinu eru því send skýr skilaboð um að kennitölflakk sé ekki valkostur.

Í tillögum samtakanna, [Stöðvum kennitölflakk](#) frá 20. júní 2017 var lagður fram aðgerðarpakki til að stöðva kennitölflakk í 9 töluliðum:

- 1) **Atvinnurekstrarbannsheimild**
- 2) Lífeyrissjóðsiðgjöld verði betur vernduð
- 3) Nefnd skipuð um hvernig meggi styrkja stöðu kröfuhafa
- 4) **Heimild ráðherra til að slíta félögum skv. 107. gr. hlutafélagalaga færð yfir til ríkisskattstjóra**
- 5) **Ríkisskattstjóri fái upplýsingar um refsíðoma í tengslum við atvinnurekstur**
- 6) Opinberir aðilar marki sér heildstæða stefnu um aðkomu að þrotabúum félaga
- 7) **Hæfisskilyrði hlutafélagalaga nái til skuggastjórnanda**
- 8) Fræðsla
- 9) Bætt gæði skiptastjóra

Á sama tíma og samtökin fagna því að stærsta tillaga þeirra fái brautargengi telja þau mikilvægt að henni verði fylgt eftir með því að bregðast við útistandandi tillögum samtakanna:

- Fræðsluáttak
- Auknar kröfur verði gerðar til skiptastjóra, t.d. með því að setja það sem hæfisskilyrði að skiptastjóri hafi sótt námskeið í skiptastjórn þrotabúa hjá Lögmannafélagi Íslands
- Nauðsynlegar lagabreytingar verði gerðar til að vernda betur lífeyrissjóðsiðgjöld
- Staða kröfuhafa verði bætt í riftunarmálum
- Opinberir aðilar marki sér heildstæða stefnu um aðkomu sína að þrotabúum félaga.

Virðingarfyllst,

F.h. Samtaka atvinnulífsins

Gudmundur H. Leifsson

F.h. Alþýðusambands Íslands

Hallgrímur Guðmundsson

VIÐHENGI

Dómsmálaráðuneytið
Sölvhólsgötu 7
101 Reykjavík

Reykjavík, 5. mars 2020

Efni: Drög að frumvarpi til breytinga á lögum um gjaldþrotaskipti o.fl. nr. 21/1991 (atvinnurekstrarbann).

Samtök atvinnulífsins og Alþýðusamband Íslands („samtökin“) skila sameiginlegri umsögn um drög að frumvarpi til breytinga á lögum um gjaldþrotaskipti o.fl. nr. 21/1991 (kennitölufلاك).

Samtökin hafa unnið náið saman að tillögugerð um hvernig megi sporna gegn kennitölufلاكki, enda líta samtökin á það sem sameiginlegt verkefni að treysta í sessi heilbrigðan vinnumarkað og jafna samkeppnisstöðu íslenskra fyrirtækja. Eitt megininntak lífskjarasamnings er að lögfesta aðgerðir gegn kennitölufلاكki í þessu skyni.

Samtökin kynntu tillögur sínar, [Stöðvum kennitölufلاكk](#) 20. júní 2017 á fréttamannafundi. Þá voru þær sérstaklega kynntar fyrir fjármálaráðherra og ráðherra ferðamála, iðnaðar og nýsköpunar ásamt þeirra aðstoðarmönnum og helstu sérfræðingum í ráðuneytum.

Aðaltillaga samtakanna er að lögfest verði hér á landi samsvarandi heimild og í nágrannalöndum okkar til að geta sett einstaklinga sem teljast vanhæfir í tímabundið bann frá þátttöku í stjórnun hlutafélaga á grundvelli ríkra almannahagsmuna (atvinnurekstrarbann).

Ein megináststæða þess að ekki hafi náðst viðunandi árangur í að sporna gegn kennitölufلاكki og annarri misnotkun á hlutafélagiforminu er að mati samtakanna vandkvæði við að færa sönnur á að einstaklingur hafi sýnt af sér refsiverða háttsemi í störfum sínum sem stjórnandi félags. Þá getur langur tími liðið frá því að brot er framið þar til dómur fellur í sakamáli. Afleiðingin er sú að í framkvæmd stendur almenningur, svo sem ríkissjóður, lífeyrissjóðir, starfsmenn og fyrirtæki nær berskjaldaðir gegn kennitölufلاكkurum og öðrum þeim sem misnota hlutafélagiformið. Staðan hér á landi er því um margt lík og hún var í Danmörku áður en lög um atvinnurekstrarbann tóku þar gildi 1. janúar 2014.

Samtökin hafa frá því þau kunngerðu tillögur sínar átt gott samstarf við fulltrúa atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytisins, dómsmálaráðuneytisins og fjármálaráðuneytisins. Þau fagna því að drög að frumvarpi að lögum um atvinnurekstrarbann hafi litið dagsins ljós.

Samtökin telja frumvarpið fela í sér afar mikilvæga réttarbót. Loksins verði veitt samsvarandi vernd gegn kennitölufلاكki og annarri misnotkun á hlutafélagiforminu og hefur verið í þeim löndum sem við berum okkur saman við um langt skeið. Frumvarpið tryggir að unnt verði að stöðva kennitölufلاكkara og aðra vanhæfa einstaklinga frá því að halda áfram að valda samfélaginu tjóni með skjótvirkum hætti. Þá gengur frumvarpið ekki lengra en nauðsyn ber til að settu marki og er ekki til þess fallið að þrengja að nýsköpun og frumkvöðlastarfsemi eða draga úr hvata einstaklinga til að taka þátt í atvinnurekstri.

Virðingarfyllst,

F.h. Samtaka atvinnulífsins

Gudmundur H. Leifsson

F.h. Alþýðusambands Íslands

Hallgrímur Guðmundsson